

que tenien funcions informatives, anteriors a l'any 168 aC, quan el mot amb aquesta significació d'espia és documentat molt tardanament. Em sembla un anacronisme innecessari i fàcil d'evitar.

Mariàngela Vilallonga

C. GARCÍA GUAL et alii,
Tratados hipocráticos
vols. I, II, III, Madrid
(Biblioteca Clásica Gredos),
1983-1986.

La *Biblioteca Clásica Gredos* va apareixent a un ritme ràpid, i ara li toca el torn al *Corpus hipocràtic*. No és una casualitat que el director de la versió hagi pogut comptar amb una bona sèrie de col·laboradors, si tenim en compte l'interès que a tot el món, i també a l'Estat espanyol, desperta avui la medicina hipocràtica. D'entre els col·laboradors que han emprès la tasca de traduir els opuscles hipocràtics, n'hi ha algun (com per exemple López Férez) que ja s'ha donat a conèixer amb els seus treballs sobre aquest camp de recerca.

D'acord amb les normes de la col·lecció, s'inicia amb una llarga introducció (de la qual s'ha encarregat C. García Gual) seguida de les versions, sense text grec, però sempre indicant quin text segueixen i, a voltes, amb una llista de variants respecte de l'edició seguida. L'ordre dels opuscles

no és ni temàtic ni s'adapta al criteri de relativa autenticitat ni de possible cronologia (cosa molt difícil d'establir en el *Corpus hipocràtic*), sinó que és un ordre establert amb un criteri eclèctic. Així, l'obra s'inicia amb els tractats de «caràcter general» i d'alguns que palesen més clarament l'esperit hipocràtic. Això fa que en el primer volum es recullin opuscles com el *Jurament* (que és molt tardà), la *Llei*, i es prossegueixi amb tractats com *Aforismes*, *Antiga medicina*, *Pronòstic*, *Mal sagrat* etc.

En general, la informació està al dia, i sols es pot remarcar que hi manquen treballs que, per raons cronològiques, els autors no han pogut manejar: així, i per a informació del lector, assenyalarem l'existència d'estudis com el de Benedetto (*Il medico e la malattia*, Torí 1986) i, sobretot, les *Concordances* que Maloney, amb un equip de col·laboradors, acaba de publicar al Canadà, editat per Olms.

Cada opuscle va precedit d'una introducció parcial, que recull els problemes bàsics que planteja l'obra, amb una selecció bibliogràfica relativa a l'opuscle en particular.

No hi he observat errades importants: vol. I, 41, nota 32, cal llegir Maloney per Malloney.

Cal felicitar l'editorial per aquesta iniciativa, que permetrà disposar d'una traducció castellana completa del *Corpus hipocràtic*, que formarà un *pendant* de l'edició catalana (amb text grec) de la Fundació Bernat Metge, que està en curs de publicació.

Josep Alsina
